

**Ova e-knjiga je preuzeta sa web stranice <https://www.knjigosaur.ba> i
besplatna je za osobnu upotrebu.**

Ograničenja u upotrebi materijala

Materijali na web portalu **<https://www.knjigosaur.ba>** zaštićeno su autorsko pravo autora i vlasnika Portala (u dalnjem tekstu VLASNIK) ili drugih pravnih osoba.

Ova knjiga je intelektualno vlasništvo VLASNIKA te je zaštićena Zakonom o autorskim pravima.

Ukoliko želite naše materijale koristiti za edukacijske svrhe, slobodno nam se javite i rado ćemo vam izaći u susret.

Prenošenje sadržaja

Materijali sa PORTALA **<https://www.knjigosaur.ba>**, također ne smiju biti kopirani, izdavani, prevođeni, ili na bilo koji drugi način distribuirani ukoliko se ne navodi izvor (uključujući poveznicu prema izvornom članku ili naslovnoj stranici PORTALA).

Mirsad Bećirbašić
IMA NADE SVE DOK IMA ČOKOLADE

Biblioteka
Knjiga

Glavni urednik

Recenzenti

Tehnički urednici
Jilduza i Selimir PAJAZETOVIĆ

Lektor i korektor

Ilustracije
Sanela HUSIĆ-MUSABAŠIĆ

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

Izdavač:

Štampano u BiH – Prvo izdanje kod ovog izdavača – Tiraž:
©

Mirsad Bećirbašić

IMA NADE
SVE DOK IMA ČOKOLADE

SARAJEVO, 2016.

A stylized illustration of a willow branch with pink catkins. The branch is dark red and curved, with several pink, oval-shaped catkins hanging from its tips and sides. The background is plain white.

PRINC I PRINCEZA

CRTIĆ

Slađeg miša
od najslađeg slatkiša
mačka ščepala
pa mu tepala:

– Tufnice, pupulice
toliko te poštujem
da bih najradije
da te pohujem.

Ili bi možda radije
dok te okružuje moja pažnja
da uživaš
na vrtuljku ražnja.

Ili možda čezneš
da vodiš borbu
sa peršunom i mrkvom.
Dugo nisam kušala mišiju čorbu.

Miš šuti svoj plan
ne odaje.

Naglo se đipnu
i poče da laje.

Mačka uzdrhta
po naravi blaga.
Mjauknu preplašeno
i zbrisala bez traga.

Miš se nasmiješi
vitez bez mane.
I nastavi da uči
jezike strane.

CAR I TRIZANCI

Bio jednom jedan car
i bila jednom jedna carica.
Imali su tri sina.
Nije se znalo
koji je od kojeg sladji,
nije se znalo
koji je od kojeg mlađi.

Razumijem,
ne zna se koji je sladji.
Ali kako to
da se ne zna
koji je mlad, koji je mlađi i koji je najmlađi?

Pa nisu prinčevi rezanci,
pa nisu prinčevi brojke.
Nisu nisu
nisu ni rezanci nisu ni brojke
nego su trizanci
nego su trojke.

Pa se ne zna koji je od kojeg mlađi
pa se ne zna koji je od kojeg slađi.

– Mi znamo da ih volimo jako!
Mi znamo da ih volimo podjednako!
– rekoše car i carica.
i koraka lahka
odoše u pozorište lutaka.

PRINC I PRINCEZA

Da si ptica
bila bi labudica.
Da si voćka,
bila bi jabuka.
Da si povrćka
bila bi rajčica.
Da si daleko
bila bi zvijezda.
Da si platno,
bila bi svila.
Da si drvo,
bila bi breza.
Ali ja sam princ,
i zato si ti princeza.

JOŠ JEDAN CRTIĆ

Dane, sate maca čeka
slatkog miša izdaleka, hej!
Deja dej! dej!

Nije došao, stigao nije,
mokre suze maca lije, hej!
Deja dej! dej!

Mokre suze maca lije
duple čaše mlijeka pije, hej!
Deja dej! dej!

Utjehu slatku slatkiš daje
maca kupila kinder jaje, hej!
Deja dej dej!

Prestale da suze tužne oči
iz jajeta miš voljeni iskoči, hej!
Deja dej dej!

Gasi svjetlo mišić sivi
od ljubavi neka se živi, hej!
Deja dej dej!

MOJE BICIKLO

Kad je u parku
proljetno cvijeće niklo,
dobih na poklon
željeno biciklo.

Dugo sam ga gledao u izlogu
dopadao mi se u svemu.
Čini mi se:
i ja sam se dopao njemu.

Vježbao sam vožnju,
učio me najbolji drug
prije nego provozah
prvi krug.

Namignem svome vihoru
poslije namigivanja semafora:
saznat ćemo ti i ja
šta je iza sedam gora i mora.

Nevoljko se sa mnom rastaje
kad ga ostavljam zabrinutog u garažu.
– Ne brini – kažem – kad raspust dođe
zajedno ćemo i na plažu.

SVAKO SANJA NEKI SAN

Svako sanja neki san,
sanja i dobar dan
da je bolji.
Snovi su kristali želja.
U snu je sve po volji.
Samoća sanja da ima
barem bezbroj prijatelja.

I tiha noć sanja da je tiša
i mače u snu počešlja brčiće miša.

Duga sanja školu
na likovnoj sekciji crta.
Biciklo sanja kako prevozi
slona do zoološkog vrta.

Naslonila se snohvatica
na dlan.
Ja sanjam
da sam voljenoj san.

VELIKO
SUTRA

VELIKO SUTRA

Na plažama jezera Basna
razdragana vreva.
U podnožju trambolina cvrčak
uvježbava hor mrava da pjeva.

Ispod suncobrana
za bojicom srna žudi.
Veliki izbor krema za sunčanje
lav joj nudi.

Kao da je puma
sišla s uma.
Lebdi u balonima
žvakačih guma.

Bez odjeće ostala zmija
ježevi je tješe.
Vuk sa janjetom
na pijesku pleše.

Lamur u hladu
održava red.
Pingvini dopremili
osvježavajući sladoled.

Na leđima krokodila
dremuckaju zebrice.
Lija i koke traže puter
da ukusnije budu kokice.

Raširilo uši,
veselo trči slonče.
Tigrovi mu pripremili
čokoladnog mlijeka lonče.

Iz plaveti na plaže jezera Basna
sipa vedrina zlatna.
Slikar zvani Veliko Sutra
izlaže svoja platna.

ŠTA MI FALI ŠTO SAM MALI

Šta mi fali
što sam mali?

Dovoljno sam zaljubljen
da zapjevam glasnije
nego hor.

Dovoljno znatiželjan
da dobijem odgovor.

Dovoljno druželjubiv
da nastavim razgovor.

Dovoljno razuman
da postignem dogovor.

Dovoljno znatiželjan da
otvorim prozor,
da fotografiram prizor,
vitu jelu i zelen bor.

Dovoljno razigran
da budem
kao izvor
kao žubor.

Šta mi fali
što sam mali
MALI ODMOR!

CIKLAMA I CIKLAMAC

Daleko, u šumi duboko,
veselilo je izvorsko oko
ljupka ciklama.
Koliko bješe zanosna
toliko bješe i sjetna:
ciklama je živjela sama.

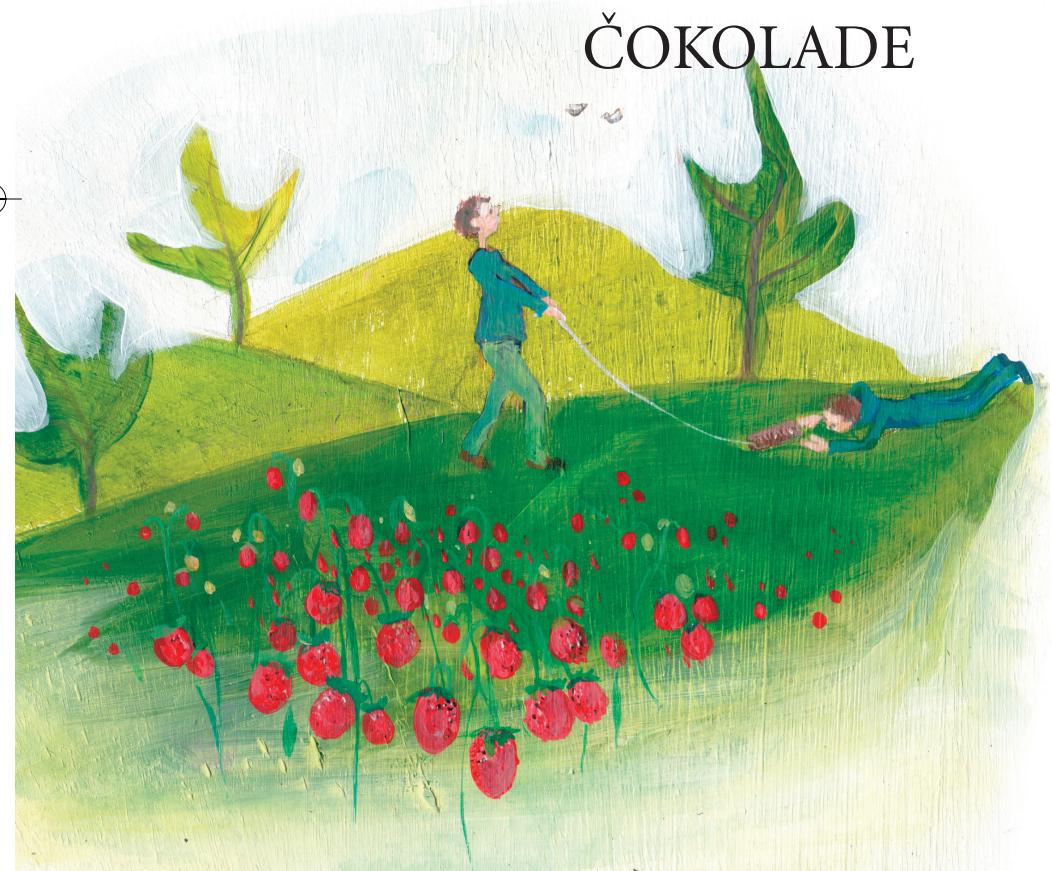
Daleko, u šumi duboko,
veselilo je sokolovo oko
dični ciklamac.
Koliko bješe zanesen,
toliko bješe i sjetan:
ciklamac je živio kao samac.

Jednog dana dunuo je povjetarac.
Mirisi ciklame
I mirisi ciklamca
su se susreli,
spleli pa zavoljeli.

Daleko, u šumi duboko,
veseli izvorsko oko
prizor nad kojim bdije soko:
Cvjetaju ciklamice i
cvjetaju ciklamci
ljepotom što i sunce omame.
Cvjetaju, cvjetaju djeca ciklamca
i mame ciklame.

IMA NADE
SVE DOK IMA
ČOKOLADE

ŠTA SVE MOGU PODIĆI

Mogu podići tebe ako si vrabac
i jednu nogu da budem roda a ti žabac.

Mogu podići vodostaj u kadi.
tetku ili tetka kad lift radi.

Podigao bih kuću da nije tako mala
i brdo da je sestrina šnala.

Mogu sve živo podići na viši nivo.

Podići ptice kad zatreba
do balkona do neba.

Mogu podići gusjenicu spalu sa lista breze,
ali ja imam i druge obaveze.

Moram spustiti mjezmicu sa vrha ormara
Brat o sestrici brine, brat za sestricu odgovara.

MEDINA LJUBAVNA PJESMA

Dok te nisam ugledao
ljupka medvjedice
sanjao sam da mi voćnjaci darivaju
najslađe plodove,
da sam šampion
u borilačkim vještinama
da sam okičen olimpijskim medaljama.

Sanjao sam da sam gospodar rijeka
I da svaka riba
samo na mene čeka.
Sanjao sam da posjedujem
tvornice medenjaka, košnice.
Ma bio sam gnijezdo
za ptice snohvatrice.

Ali, odgnetnule su mi se tajne.
Java je saće ljepote
one budne, one trajne.

Na primjer, šta misliš
zašto leptirovi postoje?
Da se ne bi zaboravile
dugine boje.

Zašto rosa okiti žbunje
sa bezbroj ogledala?
Da ševa dotjera pjesmu
kojoj se predala.

Zašto sunčev zračak
livadu škakilja?
Da se začuje smijeh
zrikavaca i smilja.

Zbog neko drugog,
nekog dragog
svako diše.
Zato zvijezde svjetlucaju
zato zumbul miriše.

Siđi medna sa kruške!
Gdje ti okom
ja ču skokom.

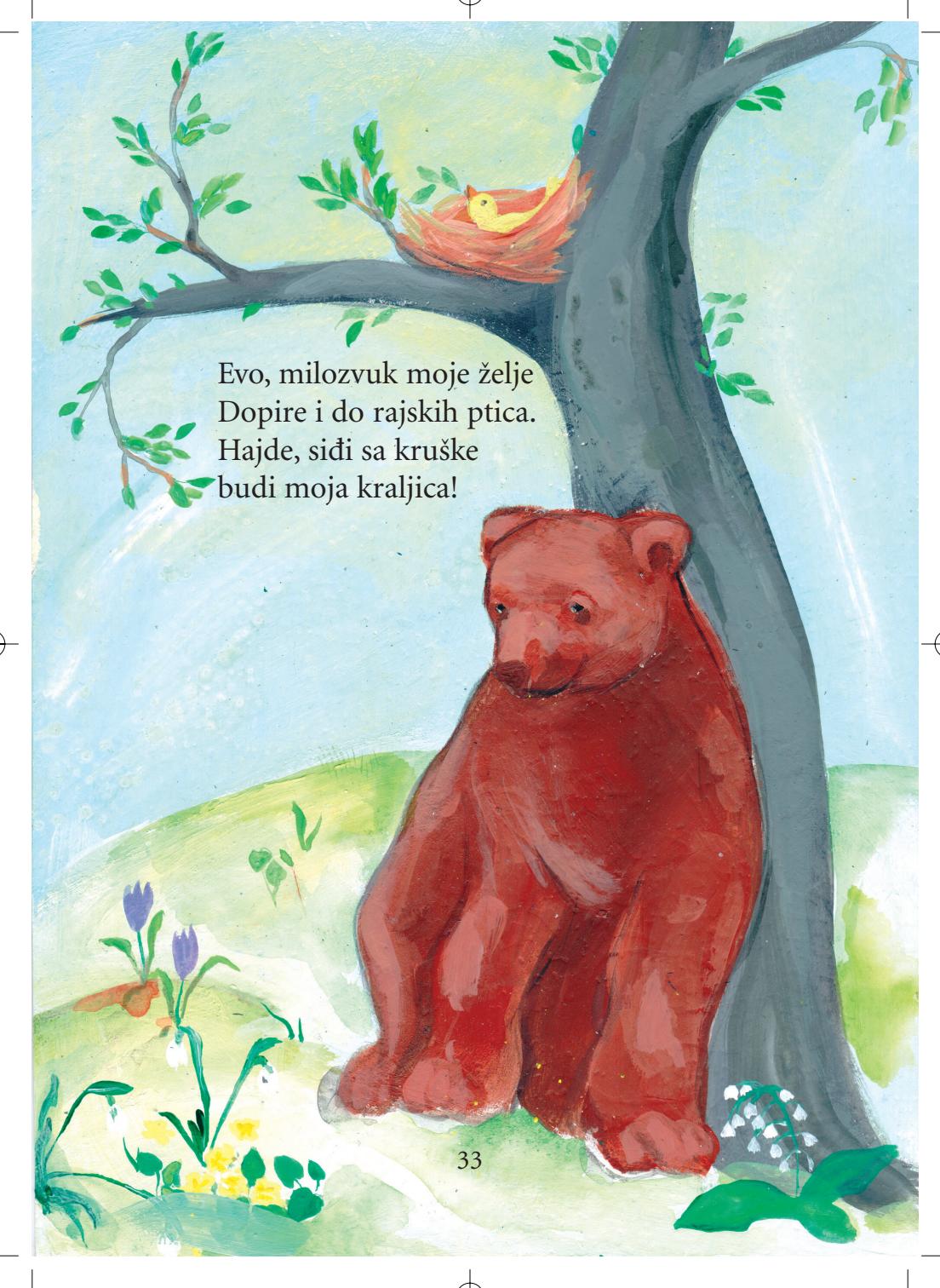
Ispravit ču
svaku manu.
Čuvat ču te kao kap
vode na dlanu.

Ne marim za druge
ne dopusti da me
obuzmu tuge.
Ne marim za pande
grizlige i slične,
ni časa ni trena.
Misao na tebe
prati me kao sjena.

Čuješ li kako mi srce bumabuma!
Bumabuma dam dam!

Bez tebe sam trapav
bez tebe sam sâm.

Ni noćima ne priliči uvijek samoća.
Hajde, budi čudotvorac.
pođi sa mnom.
Pretvori moju pećinu u dvorac.

Evo, milozvuk moje želje
Dopire i do rajske ptica.
Hajde, siđi sa kruške
budi moja kraljica!

TREBAM SLOBODNOG KENGURA

Eno tetke! Maše mi sa balkona, sa petog sprata nebodera. Nestrpljiv sam da je zagrlim. Eh, kako bi bilo lijepo i uzbudljivo da imam kengura koji bi me jednim skokom odbacio na balkon.

Velika je gužva pred liftom. Zadnji sam u redu, a ja nestrpljiv. Ispred mene su komšije, komšinice, gosti...

Zagledah se prema podrumu i uzviknuh:

– Miš, miš ...eno miša!

Nastade opće komešanje.

– A tamo gdje je miš tamo je i mačka! – dodah.

– Moja djeca mirišu na mlijeko i privući će macu, a maca će djecu prepasti, pa će to ostaviti trajne posljedice, pa....– usplahiri se majka sa dvoje male djece.

– Tamo gdje je maca tamo je i pas! – začu se uzvik iz sredine reda.

– A tamo gdje je pas tamo je i vuk – dodah. – A tamo gdje je vuk tamo je i medvjed! – nastavih. – A tamo gdje je medvjed su jao i joj! – uzviknuh.

Svi se razbjježaše.

Sklonih se u stranu da ne smetam prilikom spašavanja od medvjeda. Više nikog nije bilo ispred mene.

– Na koji sprat želi tetkino zlato? – upitah samog sebe. Pritisnuh dugme.

Dotrčah do vrata. Tetka ih otvorih. Izgubih se u tetkinom zagrljaju.

– Kako si tako brzo stigao? U ovo vrijeme je gužva pred liftom.

– Stavio sam lažnu bradu, povio se pod teretom školske tašne, zakašljucuo se, pa su mislili da sam neki dedo. Pustiše me preko reda.

– A gdje ti je brada?

– Lift je tako brzo jurio da je stvarao propuh koji mi je odnio tu bradu.

Vidjevši nevjericu u tetkinim očima, smislih drugu priču.

– Ma posudio sam od jedne djevojčice lutku koja po želji može da plače ili da se smije. Lutka se tako zaplakala da su me propustili.

Nevjerica nije napuštala tetkine oči.

– Ustvari, zavio sam se u zavoje, pa su se svi sažalili na moju sudbinu....

Tetka zavrhi glavom.

– Eh, da nam je jedan kengur! – uzdahnu.

Ma i medvjed je dobar, pomislih u sebi, ali ništa ne rekoh, ponesen mirisom palačinaka koji me povedoše prema kuhinji.

NAGRADNO PITANJE

Koja životinja može da bude tobogan za dvije osobe?

Koja bi to mogla da bude?

Jež ne dolazi u obzir. Delfin? Pa tobogan je na kopnu a ne na moru.

Medvjed? Ni u kom slučaju. Mrav? Nije?

Brže razmišljajmo, vrijeme nam prolazi!

Da vidimo prvo ko može da bude tobogan za jednu osobu?

Jež ne može, delfin ne može,

Medvjed ne može, mrav pogotovo,

Tobogan za jednu osobu može da bude samo jednogrba kamila.

Postoje li dvogrbe kamile? Postoje! Pa koja je onda životinja tobogan za dvije osobe?

Pa to je dvogrba kamila! Bravo! Sekundu prije isteka vremena.

Za nagradu, evo pjesme koja izaziva suze u očima moje tetke ako je pjevuši dok guli crveni luk:

– Tralalalalala,
kamilu sve staze
vode do oaze.

S nestrpljenjem
iščekujem dan
kada će stići karavan.

Prije nego grožđe
rodi u vrbe
da se kližemo
niz kamilje grbe.

IMA NADE SVE DOK IMA ČOKOLADE

Žabe su se okupile na obali da održe svečani koncert u čast dolaska proljeća. Jedna ljubazna vrba, koja je rasla u širinu, ponudila se da bude bina. Hor žaba se popeo, naklonio i zapjevao: A na vrbi sve žabice krekeću, raduju se i pjevaju proljeću... Šte-ta što hor ne prima nove članove. I ja bih se učlano. Hor puno bolje zvuči „uživo“ nego na CD-u. Zovem sina. Hajde da poslušamo koncert žabica!

– Zašto bih išao na obalu kad su taj i svi drugi koncerti već na internetu – odgovara sin.

Zovem ga da idemo na igralište, da mu pokazem par poteza koji su svojevremeno moj razred odveli u finale školskog takmičenja u nogometu.

Nema vremena.

Zovem sina da prošetamo. Da isplaniramo odlazak u ribolov. Da se takmičimo ko će pronaći prvu jagodu.

Nema vremena. Ima neodložne obaveze. Niko i ništa ga ne može odvojiti od igrica. Ima ih raznovrsnih, na raznim nivoima, te FIFA ova te FIFA ona...

A colorful illustration of two green frogs on a winding red vine with several pink flowers. One frog is perched higher up on the left branch, while the other is lower down on the right branch, facing towards the first.

Počet ču sina zvati Fifo.
Šta da uradim da sina
odvojim od inter-
neta?

Dosjetio sam se.
Za silk vezah čokola-
du. Sin se toliko zanio
svojom svakodnevnom
preokupacijom da nije ni
primijetio kako sam se pri-
krao, ostavio čokoladu i sakrio.
Sin je poslije nekoliko minu-
ta počeo da miriše zrak. Osmjeh-
nuo se i pogledao oko sebe. Pogled
mu se zadržao na čokoladi. Poseg-
nuo je za njom, ali ja sam na vrijeme
uočio taj pokret i povukao silk-čo-
koladu. Sin je krenuo za čokoladom
a ja prema proplanku. Sin se bacao,

trčao, činio sve da se dočepa čokolade, ali ja sam uvijek na vrijeme povukao mamac prema željenom cilju – prirodi. I najzad, kad se čokolada zapetljala oko procvjetalog grma medvjedove šapice, sin zgrabi mamac – čokoladu.

Nestrpljivo je odmota i smaza u dva-tri žvak-žvaka. Tek se tada osvrnu, ugleda proplanak, ugleda mene i shvati da se odvojio od kompjutera, da je okružen zelenilom, pjesmom ptica i blizinom jagoda. Sin se okrenu oko sebe, duboko uzdahnu, udahnu čist zrak i udahnu cvrkute, mirise što su navirali iz trava, udahnu proljeće. Sin mi pridiše i reče:

– Da vidimo da li bi me mogao podići kao prije par godina?!

Ja ga obgrlih, i nekako podigoh. Provaljuškali smo se po travi, nanizasmo jagode u vijenac, zapjevasmo....

– Znaš li od čega se pravi čokolada – upita sin dok smo silazili niz proplanak.

– Od kakaa.

– A iz koje je zemlje kakao prenesen u Evropu? I kako se zvao taj poreplovac, osvajač?

– Ma znao sam, na vrhu mi je jezika. Sad ću ga isplaziti da pročitaš odgovor.

– Kakao je prenesen u Evropu iz Meksika? Špan-ski osvajač Hernando Kortez je u šesnaestom sto-ljeću pokorio meksičke Indijance, Asteke. Najomi-ljenije piće tih indijanaca bješe od plodova kakaa. U njega su se dodavali razni začini, čak i papar. Špan-ci su dodavali šećer i dobili nešto kao tečnu čoko-ladu. Danas se, u zavisnosti od vrste čokolade, do-daje kokos, bademi, lješnjaci.

– Kako si sve to saznao?

– Toliki sam ljubitelj čokolade da sam sve to pročitao na internetu. Vidiš koliko je on koristan.

– Nisam nikad ni sumnjao u to. Pa i sâm ga upotrebljavam na poslu. Ali, sine, ti pretjeruješ. Zato što po čitav dan buljiš u ekran, nisi ni video da je čokolada vezana za silk.

– U pravu si... zaboravio sam kako lijepo miriše livada, kako su ukusne jagode, puno ukusnije i mirisnije od kupovnih... zaboravio sam kako cvrkut ptica zna da razgali dušu...

Sutradan sam na poslu dobio e-mail poruku od sina:

– Hoćemo li i sutra praviti vijenac od jagoda?

UČITELJEV SAN

UČITELJEV SAN

Učitelj je ostao u učionici i poslije zadnjeg časa. Ocjenjivao je pismene rade. Bajkoviti su, duhoviti su, različiti. Tema je bila „kakvog želim kućnog ljubimca“. Sanjin, kojeg je otac vodio sa sobom u ribu, želio je da mu ljubimac bude krtica koja će mu donositi gliste. Tijana bi najradije kravu koja daje čokoladno mlijeko. Damir ima već jednog kućnog ljubimca, svoga tetka koji ga obasipa darovima, ali bi želio još barem dvojicu... Učitelj spremi nepročitane rade u tašnu. Dovršit će ocjenjivanje kući.

Učiteljeva kuća je udaljena desetak minuta hoda od škole. Ubrzao je korak. Zaželio se svog ljubimca, tačnije, ljubimice, rascvjetale Mindušica. Ugleđao ju je kako izviruju preko ogradiće prozora u pravcu škole. Kada je i Mindušica ugledala njega, zatreperila je cvjetovima. Učitelj joj odmahnu. Uskoro su bili zajedno.

- Danas si se duže zadržao. Zabrinula sam se!
- Ocjenjivao sam pismene rade. Nisam stigao sve da pregledam. Uradit ću to prije spavanja.

- Kako je bila naslovljena tema?
- Tema je bila „kakvog želim kućnog ljubimca.“
- Jesi li ti sretan sa svojim kućnim ljubimcem?
- zatrepta laticama.
 - Ja bih napisao da mi se želja odavno već ispunila.
 - I ne razmišljaš o nekom drugom ljubimcu, to jest ljubimici?
 - Nikada.
 - Hoćemo li ići u šetnju? Jesi li umoran?
 - Šetnje sa tobom me raduju i odmaraju. Brzo će se spremiti.

Osvježivši se i okrijepivši, Učitelj pažljivo uze saksiju. Stavi je na ski rol i pričvrsti je štipaljkicama sa strane. Vezao je strunu za ugrađenu alku i poveo ljubimicu prema parku. Tu je Mindušica rado čavrljala sa drugim cvjetovima, uživala u muzici vodoskoka i zrikavaca a Učitelj razgovarao sa prijateljima. Šetnja im je prijala. Zaželjeli su jedno drugom mirnu noć. Učitelj je vratio ljubimicu na dio cima ispred prozora, navukao zavjesu da joj svjetlost ulične svjetiljke ne odlaže san i povukao se u spavaću sobu.

Upadio je svjetiljku na stoliću pored kreveta i počeo da čita.

– Volim da igram košarku i nadam se da će jednog dana postati slavna košarkašica. Željela bih da je moj kućni ljubimac žirafa. Mogla bih sa njom da se igram i treniram kad god to poželim. Uvrstila bih je u svoju ekipu. Moj tata mi je rekao da će mi ispuniti želju čim podigne plafon jer nije poznato da postoje patuljaste žirafe a i da postoje takve, njegovu voljenu kćerku, to jest mene, očigledno ne zanimaju. No, rekao mi je da mogu igrati košarku i sa kengurima. Smatra da je i skakavac dobar

izbor, jer bi bio neuhvatljiv za protivničke igrače a nije ni puno zahtjevan. Od njega, kao i od kengura, može se dosta naučiti o skoku, odskoku i do-skoku. Žirafa, kengur ili skakavac? – ja bih ipak naj-radije žirafu. Sa žirafom u ekipi pobijedila bih sve protivnike – završavao je Majin rad.

– Maštovito – pomisli Učitelj. – A maštovitost treba nagraditi – i Učitelj upisa peticu.

– Želio bih da mi kućni ljubimac bude slavuj koji bi znao kako da prenese mojoj simpatiji, Dunji, sve što osjećam prema njoj – napisao je Zlatan. – Želio bih da je očara cvrkutom a u toj čaroliji da treperi moje srce tako da Dunja vidi da ono kuca samo za nju, i da u njemu nema mjestu ni za Samru, ni za Dijanu, ni za Vesnu, ni za bilo koju članicu ritmičke gimnastike. Moje srce jeste prostrano ali u njemu je jedino Dunja i ono otkucava Dunja-tik, Dunja-tak, Dunja-tik, Dunja-tak, tak. Eto, takvog bih želio kućnog ljubimca.

– Iskreno – pomisli Učitelj a iskrenost treba na graditi – i upisa peticu.

Učitelju je preostalo da pročita Sabinin rad.

– Željela bih da je moj ljubimac dinosaurus – pisala je Sabina. – Mace su mi nekako obične, sve nešto predu a nikako da ispredu. Love miševe a pot-

puno su ravnodušne danju prema oblacima a noću prema zvijezdama. Cuke su tako obične, nikada ih nisam vidjela da se klackaju, nikada ne mašu ušima nego samo repom. A dinosaurus je tako neobičan. Kao da je vitez u oklopu, spreman da oslobođi princezu iz kule. I ima glavu stvorenu za moj ljetnji šešir. Uzjahala bih ga i on bi me nosio kroz davne predjele kakvih više nema, jer ovdje su brda tako obična, i livade liče kao olovka olovci. Jezdili bi kroz šume sa kupinama čiji je svaki plod toliko velik da traje barem godinu dana. Nisu ni jabuke ni kruške loše ali su nekako obične. Doveo bi me u podnožje nekog vulkana kad bi zimska studen postala cvokotava. Ma griju i radijatori ali su neka-ko tako obični, dosadni...

Nije stigao da upiše ocjenu. Učitelju se sklopiše oči i usni ovaj san:

Na mjestu gdje je škola, u snu je radnja ukrašena raznobojnim lampionima. Na radnji, slovima koji blicaju, piše: ŽELJOTEKA. Učitelj više nije učitelj i ne liči više na sebe. Liči na duha iz crtića o Aladinovoj lampi, loptast je, glava mu je kao velika mrkva, obavijen je plavičastom izmaglicom, kakvom su obavijeni čarobnjaci. Posjetilac ne stiže da kaže što

želi, a on pronalazi ono što je potrebno da se želja ispuni. Puno je djece koja čekaju u redu da saopće svoju želju. Među njima Maja, Zlatan i Sabina.

– Ovo je lopta koja uvijek pograđa koš – rekao je Maji. Zlatanu je dao zbriku najljepših ljubavnih pjesama a Sabini sat koji može da vratи vrijeme – vremeplov, sat koji će je prenijeti u davna vremena.

Učitelj se promeškolji u postelji, okrenu na drugu stranu i nastavi da sanja.

Police su poluprazne – po tome zaključuje da je prošlo neko vrijeme, jer želja je koliko i sunčevih zraka. Pojavljuje se Maja. Vraća loptu.

– Igra je izgubila smisao i draž – objašnjava – jer se unaprijed zna ko će pobjediti. Igra je prestala da bude igra. Ne osjećam radost zbog pobjede, osjećam nešto poput krivice. Ma najradije bih prišla svakom igraču protivničkog tima i izvinila se. Pamtim da mi je učitelj govorio da svako treba da ima podjednaku šansu za uspjeh kako u učenju tako i u vannastavnim aktivnostima.

Nedugo poslije Maje, pojavio se Zlatan vraćajući zbirku najljepših ljubavnih pjesama.

– Sve stihove koje sam pročitao Dunji, ostavile su je ravnodušnom. Nije mi povjerovala. Bio sam tužan, beznadežan, izgubljen. Srećom, sjetih se da

mi je učitelj govorio da ono što osjećam, o čemu razmišljam, treba da izrazim svojim riječima. To sam u učinio. Večeras nastupa omiljena muzička grupa. Dunja je prihvatile poziv za ples.

Nedugo zatim pojavila se i Sabina vraćajući sat – vremeplov.

– Ovu nedjelju provela sam u vikendici prijateljice čiji roditelji drže košnice. Nisam mogla ni zamisliti kako je život pčela neobičan i zanimljiv. Nisam znala da med nađen u amforama starim hiljadama godina zadrži sve ljekovite osobine. Sa livade je dolepršao leptir i sletio mi na ruku. Krioca mu je krasio crtež duge. Baš je neobičan i zanimljiv. Miomirisan je behar jabuke probeharale u vrtu. Jedva čekam njene plodove. Sjetila sam se učiteljevih riječi da je ljepota, da su čuda svuda oko nas, potražimo li, sigurno ćemo ih naći.

Učitelja preplavi sreća.

Svanulo je. Probudi se. Mindušica mu poželje dobro jutro. Učitelj stavi u ibrići kašiku šećera i zali omiljen cvijet. Razmaknu zastore.

Pogleda kroz prozor. Zlatan i Dunja su na putu prema školi nešto čavrljali, smijali se.

I Učitelj se osmijehnu.

DADEM I NEDADEM

Nedadem i Dadem bili su nerazdvojni. Zajedno su se igrali, učili, odrastali. Sve što je Dadem imao, igračke, slatkiši, slanci, knjige, ocjene, dijelio je sa Nedademom i smatrao da je to sasvim prirodno. Nedadem je takođe smatrao da treba da je tako, ali sve što je on imao bilo je samo njegovo. Često je govorio Dademu:

– Kad ti imaš imam i ja, kad ja nemam imaš ti.

Jednog dana odlučiše da krenu na put, da upoznaju svijet, ljude, običaje. Išli su tako išli, odmarali, pa opet išli i išli, odmarali, pa nastavljali put. Opaziše raskrsnicu. Na raskrsnici su bili putokazi. Na jednom je pisalo OVAMO a na drugom TAMO.

Dadem je nosio na leđima Nedadema.

– Sjaši prijatelju – reče mu Dadem. – Sjaši da se dogovorimo kojim ćemo putem dalje.

– Odmorimo se – složi se Nedadem. – Baš sam umorio dok si me nosio. Tebe je nošenje čini mi se učinilo još poletnijim. Znaj da ja ne bih dopus-

tio svakom da me nosi neko samo onom u koga imam veliko povjerenje i ko mi je drag kao što si mi i ti drag.

– Niko nije tako ljubazan prema meni – uzvratiti Dadem.

– Odmorimo se. Valja mene još nositi. Siguran sam da te preplavljuju ugodni osjećaji dvostrukog zadovoljstva. Zadovoljstva što nosiš prijatelja i dragosti što osim prijateljske osjećaj i konjsku blagodet koju daruje saznanje koliko si koristan i potreban.

– Beskrajna je tvoja dobrota – zastiđen pohvalama reče Dadem. – Hajde da se okrijepimo.

– Je li nam ostao još koji sendvič u tvojoj torbi?

– upita Nedadem.

– Nema više ni jednog – reče Dadem, pogledavši u svoj torbak. – Sve smo ih podijelili kao što smo se dogovorili prije nego krenusmo. Hoćemo li se počastiti sendvičima iz tvoje torbe?

– Prijatelju, uopće ne misliš na sebe. Ali zato sam ja tu. Taman posla da tako umoran prioneš za jelo. Žvakanje bi te potpuno iscrpilo. Pojest ću nešto i za tebe i za sebe.

Nedadem izvadi iz torbe sendviče i sokove. Nije se obazirao na čežnjive poglede prijatelja.

– Ništa ne može ugroziti zdravlje kao kad umoran jedeš i piješ. Ja sam nešto drugo. Mene moja briga za tebe drži zdravim.

– Ali prijatelju, veoma sam žedan. Sokove koje sam ja ponio već smo popili. Prije puta si rekao da ćemo sve dijeliti. Da li bi mi barem dao jedan sok, jedan gutljaj.

– Tačno je da sam rekao da ćemo sve dijeliti. Ja ću popiti sokove, osjetit ću se bolje i s tobom ću taj osjećaj podijeliti. Ne bit to uradio nikada, nikada za nekog drugog.

Sumrak se spuštao, sunce je bojilo nebo na zapadu ljubičastim bojama. U daljini su se vidjela svjetla grada.

– Trebali bi požuriti dok se još vidi i naći smještaj – predloži Dadem.

– A kojim novcem da platimo smještaj? – upita Nedadem. Koliko ti je još preostalo?

– Do sada sam sve ja plaćao – reče Dadem. – Nemam više ni feninga. Prije puta smo se dogovorili...

– Znam, znam – prekinu ga Nedadem. – Da vidiš imam li ja šta u džepu – i stavi ruku u džep. Začu se zveckanje.

Ali kad htjede da izvadi ruku iz džepa, ona mu se tako zaglavila da je trebala Dademova pomoć da je nekako izvuku.

Nedadmovi prsti su bridjeli. Duvao je u njih. Dadem uze maramicu i obavi njome Nedademu-vu ruku.

– Boli li te? – prijatelj upita prijatelja brižno.

– O kako me zaboli ruka kad god treba da nešto platim... Zar bi ti Dademu dopustio da opet prođem ove muke, zar bi dopustio da ja nešto platim?

– Ni po koju cijenu – odgovori Dadem. – Ali, šta da radimo?

– Dragi Dademe, sADBINA nas je dovela do ove raskrsnice. Ti slijedi putokaz na kojem piše OVA-MO, a ja ću slijediti putokaz na kojem piše TAMO. Eno, kraj onog potoka je vodenica, prespavaj, pa se nekako snađi. Ja odoh sa velikom tugom, valjda ću već naći neki dostojan smještaj. Jeste, jeste, ovaj putokaz je naša sADBINA. Da nije tako, na njemu bi pisalo samo ili ovamo ili tamo. Ovako, došao je čas rastanka, kad svako mora krenuti svojim putem.

– Kako ću ja bez tebe?

– Kad god ti bude teško sjeti se da imaš prijatelja koji misli na tebe i koji je sve twoje podijelio sa sobom. Sjeti se njegovih riječi: Kad ima moj prijatelj imam i ja, kad ja nemam ima moj prijatelj. I ta pomisao će ti dati snagu da izdržiš sva iskušenja.

– Beskrajna je twoja dobrota koju sam znao i od ranije, a njenu pravu plemenitost upoznao tek na putu – reče sjetno Dadem.

– Nešto mi šapuće da ćemo se opet sresti prijatelju. Sjećaš li se da smo bili zaljubljeni u istu učiteljicu? Ali, za mene je bila premlada.

– Da kao da je juče bilo... zapravo prekjuče. Ponekad smo bili nestošni... Naučili smo kukurikati, iskradali smo se iz kuće poslije ponoći, peli se na orah, i budili komšije u nevrijeme. Izašlo bi sunce, pa kad bi ugledalo mjesec, vraćalo se u postelju – sjećao se Dadem. Evo, ovako sam ja kukurikao – i Dadem zakukuriknu iz sve snage da se iz daljine začu lavež pasa. Hajde i ti Nedadem kukurikni u spomen na stara vremena. Nedadem, preplavljen uspomena se oglasi: ko ko da, ko ko da...

– Da se nisi zabunio prijatelju? – zabiljuto ga upita Dadem.

– Tuga me suviše potresla. Pozdravimo se prijatelju dok još... – zagrcnu se.

Baciše se jedno drugom u zagrljaj tako snažno da se provaljuškaše kao nekad kad su se kao djeca hrvali na livadi. Pozdravise se. Nedadem krenu prema Tamo a Dadem prema vodenici.

Zapjevuši:
Kad se nema šta drugo
I vodenica, vodenica
može da bude hotel
sa pet zvijezdica.

U vodenici je mrak bio veoma kvalitetan, pa Dadem nastavi da pjeva, ali ovog puta uspavanku tražeći, tačnije pipajući pogodno mjesto za počinak:

– Spavaj Dademe, zaspi kao dijete.

Kamenice meka dolazim ti iz daleka.

Pokrit ču se nađemo vrećom od brašna

Pa noć neće biti strašna.

Ušuškat ču se hukom sove

Pa ču sanjati najljepše snove...

Dadem leže pored kamena, skide kaput i smotra ga da posluži kao jastuk, izvadi maramicu da posluži kao pokrivač. Brzo zaspa. Probudi ga neka halabuka.

– Kakva je ovo buka? – upita se. – Da se nisam prejeo ničega pa mi stomačić stvara čudne zvuke?

Halabuka se približava vodenici.

Dadem odluči da se sakrije iza kamena.

Mjesec se znatizeljno pojavi iza oblaka i osvijetli vodenicu baš u trenutku kada uđe нико drugi nego đavo! Bradicu je vezao mašnicom, roščići mu bjehu ukrašeni naušnicama, a lice je gotovo bilo sakriveno od dužine nosa koji je također bio probušen naušnicom. Bio je ogrnut plašom na kojem su se užareni pamnenovi gmizali čas gore čas dolje

stvarajući halabuku. Đavo podiže ruku i plamenovi se smiriše.

– Kako je lijepo ovdje, u našem vragolendu! – uzviknu đavo. – Čini se da sam prvi došao. Tako je to, oni đavolčići uvijek kasne.

Repom očisti prostor prije nego sjede.

– Da, da, đavolčići uvijek kasne. Te dok zašilje rošćiće, te dok ukrase repić, pa dok prelome tek zasađene mladice u aleji, dok slome klackalicu u parku, dok probuše djeci lopte i sakriju im igračke... ma uvijek imaju opravdanje za svoje kašnjenje. A čim se okupe tražit će da im pričam priče iz davnina. A ja im ništa ne mogu odbiti. Mogao bi im ispričati dvije istinite priče. Onu u kojoj se govori o tome kako dolje u gradu nemaju vode. Uvoze je iz drugih zemalja i zato daju silne novce. A kad bi samo znali da se nedaleko od prigradske škole nalazi izvor zatrpan otpadom i da treba samo da uklone taj otpad pa će imati pitku vodu.

– A druga istinita priča? – upita Dadem iza kamena.

– A druga istinita priča... – đavo se zbumjeno okrenu oko sebe... Jesam li ja to čuo neki glas ili i se samo čini? Mora da ragovaram sa sobom... A druga priča govori o tome kako ispod ruševina spo-

menika osnivaču grada, na koga su građani zaboravili, ima devet vreća dukata. Onom ko ih nađe i prapraunuci bit će zbrinuti... Ma gdje su ti đavolčići, vrag ih donio.

Dadem kukuriknu iza kamena.

– Zar je već svanulo? – đavo proviri kroz otvorčić vodenice. Vani je bio mrkli mrak. Nešto se čudno dešava. Neka đavolja posla. Što li nema đavolčića? Mora da su ih zadržale nihove vragolije.

Dadem još jednom kukurikunu.

– Odoh ja – uzviknu đavo – dok je još vrijeme. Ispričat ču im priče drugi put.

Plamenovi na ogrtaču opet počeše siktati i promicati gore dolje. Đavo napusti vodenicu i izgubi se u mraku.

Dadem je zapamtio sve što je đavo ispričao. Gradonačelniku je otkrio način kako da se grad snabdjeva vodom. Ispod ruševina spomenika bilo je uistinu devet vreća dukata. Dadem je postao ugledni građanin. Pročuo se po svojim plemenitim djenama. Gradonačelnikovu kći njegova plemenitost ispuni ljubavlju koju joj Dadem uzvrati. Šta sada rade? Šetaju i razgovaraju.

– Dragi, da li si mi i danas napisao pjesmu?

– Ti si moja bejkrajna pjesma – uzvrati Dadem.

– Da li bih ipak mogla da čujem djelić tog beskraja.

Dadem joj šapnu:

Ti si moja kraljica uvijek ljupka
i kad ti nožica razmaženo lupka.

Tebi svaka moja misao pjeva
i kad ti se izvoljeva.

Jer tako to biva
zato što si neodoljva,neusporediva

I tako lijepa
da bi u twojoj blizini i vodenica
umjesto da melje, počela da tepa,
da bi medo umjesto da brunda
počeо da cvrkuće.

Kad bi čula kako mi srce tuče
ti bi oglušila.

A zavidi ti na krasotama svaka vila....

Dademu draga blago stavi ručicu na usta.

– Znam da me voliš... ali zašto ti ponekad lice
prekrije sjeni? Da se ne sjećaš neke davne ljubavi?

– Priznajem da se ponekad prisjetim nanine zeljanice. Oh, draga, nisam baš najbolji sa gramatikom
i glagolima, ali ti si moje prošlo, sadašnje i buduće vrijeme.

- Ipak, ponekad uzdahneš – prekori ga draga.
- Misliš da ja to ne vidim, da ja to ne čujem.
- Uzdahnem, jer se sjetim svog prijatelja koji je sa mnom dijelio sve što sam imao. Često mi je govorio: Kada ti imaš imam i ja, kada ja nemam imaš ti... Sudbina je htjela da on ode tamo a ja ovamo? Šta li se desilo sa Nedademom?

Oboje začutaše. Izašavši iz parka u dvorcu, nastaviše šetnju ulicama. Ugledaše na kraju ulice prosjaka.

– Udijelite siromašku udijelite dobri ljudi. Sažalite se na mene koji sam zbog svoje dobrote ostao bez ikoga i bez ičega. Udijelite.

Dadem zastade! Pa taj mu je glas poznat! Da vidim ko je to? Približivši se prosjaku koji je bio zarastao u bradu i u odjeću sa bezbroj prozorčića, Dadem uskliknu:

– Nedademe, jesli to ti?

I prosjaku se glas učini poznatim. Podiže oči i ugleda prijatelja u raskošnoj odjeći u pratnji krasotice. Ustade, raširi ruke i pode Dademu u susret. Zagrliše se.

– Dademe, ako si to ti, onda sam ovo i ja. Nije bilo dana kada nisam mislio na tebe. Znaš kako sam osiromašio? Osiromašio sam bacajući novac pre-

ko leđa u fontanu moleći za tvoju sreću. I moje molitve su, vidim, uslišene.

Nedadema ugostiše, kupiše mu novu odjecu i obuću. Obasuće ga poklonima i pažnjom. Jednom prilikom kad ostadoše sami, Nedadem upita Dadem:

– Otkrij mi, kako si uspio da se okružiš ovim blagostanjem?

– Sjećaš se one vodenice... tamo je došao đavo i ispričao dvije priče koje su me učinile bogatim.

– Šta misliš, ima li on još takvih priča?

– Ne znam. A i da ima... ma imam ja dovoljno za nas obojicu. Hoćeš li da ti otvorim trgovinu... hoćeš li...

– Ma neka... odoh ja zanoćiti u vodenici! – i Nedadem se žurno udalji.

Dadem obuzeše crne slutnje. Odluči da krišom pođe za prijateljem.

Nedadem se unaprijed radovao kako će i on biti bogat, kako će i on da uživa u raskoši, kako će možda naučiti da broji barem do milijarde. Takva razmišljanja prekinu siktanje koje najavi dolazak đavola. Nedadem se sakri iza iste stijene iza koje se svojevremeno sakrio Dadem.

Đavo uđe u vodenicu. Umalo je pao, spleo se o rep. Plamenovi na ogrtaču su prestali da sikću, ali đavo prosikta:

– Veoma sam bijesan, sto vragova vraguju u mom bijesu. Uh! Građani su dobili pitku vodu, neko je izvadio vreće sa blagom ispod spomenika. Kako se to moglo desiti? Hajde da razmislim. Priče koje sam namijenio đavolčićima neko je drugi čuo. Da, tako je, kad sve saberem a ništa ne oduzmem, neko je bio ovdje. A taj neko možda je i ovog puta u vodenici. Ako ga nađem i uhvatim, ne da više nikad neće biti nepristojan i osluškivati priče drugih, nego će zažaliti što se rodio. Shvatit će šta znači izreka da je đavo došao po svoje!

Uzalud se Nedadem pokušao protrčati pored đavola i pobjeći iz vodenice. Đavo ga ščepa i obori a tlo.

– Ti si dakle taj! E sad ćeš vidjeti svoga đavola... – i baš kad htjede da štapinom izdeveta Nedadema, u vodenicu upade Dadem.

Đavolji štap zastade u vazduhu.

– Slutio sam šta bi se moglo desiti – reče prijatelju, pa stade ispred đavola. – Ja sam taj ko je čuo twoje priče. Ako treba nekog da kazniš, to sam ja.

Nedadem se pridigao. Blago odgurnu Dadema pa sad on stade ispred đavola i reče mu:

– Poštedi moga prijatelja. Ja sam taj čija je poхlepa uzrok što si se nasikirao. Najzad sam shvatio

da grijesih do sada. Najzad shvatih šta je istinsko prijateljstvo. Kad imam ja ima i prijatelj, kad nema prijatelj imam ja. I obrnuto. Sada znam da je najveće blago prijateljstvo. Poštedi moga prijatelja.

– Ne, nego ne štedi mene – isprsi se Dadem pred đavolom.

– De se vas dvojica lijepo dogovorite – dreknu đavo.

Dadem i Nedadem se povukoše i počeše se dogovarati.

– Jeste li se više dogovorili? – podviknu đavo.

– Ne možemo se nikako dogovoriti – reče Nedadem.

– Predlažem – predloži Dadem
– da ti zavežemo oči a ti onda iz-
devetaj onog koga ćeš prvog do-
taći.

– Dobro! – složi se đavo.

Dadem i Nedadem vezaše đavolu oči. Đavo pruži ruke. Nedadem ga je zadirkivao povicima: ovdje sam, mijenjajući mjesto. Dadem izade iz vodenice i oglasi se i on: ovdje sam. Đavo kre-

nu u tom pravcu, Dadem se izmače a đavo upade u rijeku.

– Pomagajte, ne znam plivati ! – vikao je dok ga je voda nosila i odnijela daleko, daleko, daleko.

Proslaviše na isti način na koji se i danas proslavlja. Dlanovi im se sudariše, desni sa desnim, lijevi sa lijevim: pljesak za pobjedu.

Ali, Nedadem se naglo povi i gotovo da dotače tlo.

– Šta ti je prijatelju? – zabrinu se Dadem. – Zašto si se povio?

– Povio sam se pod teretom grižnje savjesti.

– Mogu li ti kako pomoći?

– Možeš. Dopusti da te barem dio puta ponesem na leđima.

Ma koliko se Dadem protivio, Nedadem ga podiže, zabaci na leđa i povede krkače prema gradu. Na pola puta Nedadem uspori, bio je vidno umoran ali nije odustajao.

– Moja draga ima sestru – Dadem reče prijatelju. – Želi da te upozna.

Nedademu se ustrostruči snaga, poskoči i potrača sa prijateljem na leđima ka gradu. Svitalo je ili je svjetlost prijateljstva obasjala svijet, ne sjećam se, davno je to bilo, bilo je to juče.

TAKVA JE BILA MOJA NANA

Razdragan, ponosan, nestrpljiv, sa đačkom knjižicom u torbaku u kojoj su se šepurile petice, žurio sam uz Kovače prema Saburinovoj ulici iznad Baščaršije. Iza starih drvenih vrata ukrašenim hal-kom, blistala je kaldrma avlje sa trešnjom u sredini. Avlja je bila uokvirena cvjetnjacima u kojima su cvjetale ruže, karanfili, božuri, šafrani... i drugo cvijeće, ispod zida prekrivenog visećim zvončićima. Zatekao sam nanu kako plijevi korov.

– Sunce moje! – uskliknula je ugledavši me, primivši me u zagrljaj kao da se nismo vidjeli sto godina.

Ušli smo u kuću koja je odisala čistotom.

– Sada nisi ni predsjednik razredne zajednice ali kad odrasteš bit ćeš predsjednik države i donijeti ćeš zakon po kojem se nikad ne razdvajaju oni koji se vole – rekla je nana pogledavši ocjene.

– I potrudit ću se da penzija dolazi barem četiri puta mjesecno – dodao sam još jedan zakon koji ću uvesti kad budem predsjednik.

– Ma samo neka su redovne – reče. – Morat ćemo ga nagraditi i počastiti za odličan uspjeh. – promrljala je sebi u njedra, pogledavši u pravcu kredenca na kojem je bila djedova slika.

Donijela je dvije čaše, nalila u njih sok od smreke.

– Nazdravimo – reče svečano ih podigavši.

To je bila samo naša igra. Često smo je igrali. Nana je pravila sokove i od mente, koprive, jagoda, ružica... A zdravica je sadržavala naše najljepše želje:

– Uvijek mi budi dobrog raspoloženja i zdravlja – nazdravio sam.

– Budi mi odlikaš u svemu – uzvratila je nana.

– Neka uvijek mirišu ruže u bašći.

– Neka nam uzvraćaju ljubav oni koje volimo.

– Neka se nikad ne umori ljljačka na trešnji.

– Neka... – pa bi se kucnuli.

Oprostili smo se kao da ću negdje daleko, daleko oputovati i kao da ću dugo, dugo biti odsutan.

Sjurio sam niz Kovače i pošao kući koja se nalazila nedaleko od Saburine, u Bašeskijinoj ulici. Roditelji su bili na poslu, a stariji brat vjerovatno na treningu. Maštao je da jednog dana naslijedi Džeku u reprezentaciji. Posegnuo sam za torbakom u

kojem sam mislio da je vraćena knjižica sa namjerom da je stavim na stol i da je svi pogledaju kada se vrate. Ali knjižice nigdje. Mora da je ostala negdje kod nane. Nazvah je.

– Nano, da nisam zaboravio knjižicu kod tebe?

– Pogledat ću. Evo gledam, nije tamo, nije ovamo, nije na sećiji, nije u mlinu za kahvu, nije u loncu... gdje li je... ma ako ja ne znam znat će Asim, onaj što preko puta Sebilja drži čevabdžinicu. Kod njega mnogi svraćaju i možda su mu rekli da je nađena jedna đačka knjižica.

Prestadoh biti zabrinut.

– Nano, je l' se ti to sa mnom šališ?

– Čekam te kod Sebilja –nana preču moje pitanje. – Koliko ti treba vremena da se spremiš? Ja ću začas.

Iako ne bih mijenjao naninu zeljanicu ni klepe za sva druga jela na svijetu, ponekad me nana, nekim posebnim povodom, odvodila na čevapčiće.

Porazgovaravši sa Asimom, nana mi reče:

– Niko nije spomenuo da je našao knjižicu. Nego, ako ne zna Asim, sigurno zna slastičar Džemo.

Krenusmo prema Slatkom čošetu. Dobilo je ime po slastičarni kojom završava središnji dio ulice Sarači. Bila je udaljena desetak minuta šetnje od

Sebilja sa kojeg nismo propustili da se napijemo vode.

– Da je sada hiljadu osamsto prva godina, ko bi u svoj ljetopis zapisao kako ti i ja uživamo?

– Mula Mustafa Bašeskija Ševki – odgovorio sam.

Nana je penziju dočekala kao učiteljica. I prije polaska u školu, naučila me je da čitam i pišem. Ne samo od mene, nego i od drugova sa kojima sam je ponekad posjećivao, pogotovo kad bi trešnje sazrele, tražila je da sve znamo o ličnostima po kojima su ulice u kojima živimo dobila imena. Često mi je pričala o kazandžijskoj porodici Saburi, o njihovoj dobroti i plemenitosti.

– Knjižicu možeš izgubiti ali znanje uvijek nosiš sa sobom – reče pred ulazak u slastičarnu.

Iako ne bih nanine baklave ni tufahije mijenjao ni za kakav rolat, ponekad me je nana, nekim posebnim povodom, odvodila u slastičarnu.

Porazgovaravši sa Džemom, nana mi saopći da niko od gostiju nije spomenuo izgubljenu knjižicu.

– Nano, rado bih još ostao sa tobom, ali dogovorio sam sa drugovima izlet.

– Hajde ti, a ja će se raspitati za knjižicu kod Rabije. To je moja nekadašnja učenica. Drži radnju u

kojoj se nude i bicikli. Kod nje svraćaju i zbog razgovora. Veoma je ljubopitljiva ali zna da čuva male i velike tajne. Ako ona ne zna... Javit će ti se. Lijepo se provedi. Gdje ćete na izlet?

- Na Vrelo Bosne.
- Koliko ono ima izvora na Vrelu Bosne?
- ???

– Možeš izgubiti knjižicu ali ne potrebu za znanjem. Na Vrelu Bosne ima preko stotinu izvora, što je jedinstveno u svijetu baš kao što si i ti meni...

Pozdravili smo se kao da će negdje daleko, daleko otpustovati, kao da seugo, dugo nećemo vidjeti.

Vratio sam se sa izleta na vrijeme da pogledam crtic. Nana se već javila ukućanima ugrabilo muštuluk za moj odličan uspjeh i poručila da se ne brinem za knjižicu. Brat je primijetio da za neke peticice mogu da zahvalim i njemu. Roditelji su se sporječkali na koga sam tako pametan.

Nazvao sam nanu.

– Kao što sam i pretpostavila, Rabija je saznala gdje se nalazi knjižica. Ali želi da ti to lično kaže. Posjeti je kad stigneš. Radnja se nalazi nadomak mosta Ćumurije.

– A... – sjetio sam se. Često sam po povratku iz škole zastajao pred izlogom i gledao bicikle.

Gotovo da nisam oka sklopio. Čim se razdani-lo, nađoh se u Rabijinoj radnji.

– Čestitam, čestim – dočekala me je. – Došao si pješice, a vratit ćeš se na biciklu. Izaberi koji ti se sviđa. Nanin poklon za odličan uspjeh.

– A knjižica?

– Ih, k'o da ne znaš – namignu mi Rabija.

Uz uzbrdicu Kovača, morao sam da siđem sa bicikla i da ga izguram. Nije mi bilo naporno. Bio sam nestrpljiv da zagrlim nanu i da se zahvalim.

– Znao si svo vrijeme da je knjižica kod mene... je li tako? – upita nana iznoseći preda me zdjelu ispunjenu kokicama koje je i sama voljela. Znaš, zadržala sam je da se pohvalim komšijama kakvog unuka imam.

Sa kredenca uze tašnu, izvadi knjižicu.

Zagrlio sam je snažno, najsnažnije.

– Znaš, radost je radosnija ako se iskaže i kroz igru.

– Radost je radosnija ako i sam učestvuješ u igri – odgovorih. – Nano, treba li štogod da ti pomognem?

– Arslane moj, ako ti to nije suviše naporno, de-der, pozobaj te kokice, da nam ih još ispuckam. Pa ne nalazi se knjižica svaki dan!

O igri, djetinjstvu i spašavanju svijeta

„Spašavajte planet Zemlju! To je jedino mjesto u svemiru na kome ima čokolade“. - piše na magnetu koji sam kupila kao suvenir. Iako je autor imao namjeru nasmijati kupce, izrekao je nešto nad čime se itekako treba zamisliti. Zamislite, djetinjstvo bez čokolade, svijet bez čokolade, život bez čokolade... nezamislivo. Baš kao što je nezamisliv i svijet bez igre, radosti i radoznalosti.

U svojoj novoj zbirci priča i pjesama za djecu optimističnog naslova „Ima nade sve dok ima čokolade“, Bećirbašić spašava od izumiranja ono najljepše u djetinjstvu - igru. Otkako su „nova vremena“ preuzeila brigu o najljepšim godinama odrastanja, čini se kako izumire divna vještina igranja i maštanja, uzmiče pred dobro osmišljenim marketingom video igrica i junaka iz nekih novih crtića. Čarolija riječi pomalo gubi svoju magiju i pronalazi utočišta samo u Peru i rukama onih koji joj žele biti saveznici. Takvih nema mnogo. Zato su zbirke poput ove dragocjene.

Njihova je misija vratiti djeci igru, vratiti ih prirodi, mašti, čitanju, zamišljanju...

Pored počasnog članstva u Klubu ljubitelja čokolade, Bećirbašić je svojom novom knjigom zaslужio i ključeve grada prosvjetnih radnika kao i Povelju zaštitnika kulturne baštine. Obrazloženje spomenutih priznanja slijedi:

O čemu sanjaju učitelji/učiteljice?, pita se pisac u jednoj od priča objavljenih u ovoj knjizi. Mnogi bi odgovorili: Zar, uopće, sanjaju? Ne žive li oni iza svojih katedri u školama? Ovoj profesiji je, baš kao i kraljevstvu dječje mašte, prijeko potrebna pomoć. U svijetu koji dehumanizira djetinjstvo i pretvara ga u tvornicu želja i malih potrošača na kojima se zarađuje, učitelji/učiteljice ne prolaze mnogo bolje. Bećirbašić se još od svoje pjesme „Imamo učiteljicu za čistu peticu“, svrstao u klub onih koji prosvjetarima pomažu jer briga o odrastanju svakog djeteta traži pomoć u svima onima koji mogu pomoći. Pjesnici su u tom poslu nezamjenjivi.

Kada je riječ o kulturnoj baštini, Bećirbašić je jedan od prvih koji narodne bajke s ovih prostora oblači u suvremeno ruho i tako ih prikazuje dječi. Poznata priča o Titizu i Džometu tako je dobila novu pozornicu u njegovoј priči Dadem Nedadem.

Moglo bi se o stihovima iz ove knjige nadugo i naširoko, kako narod kaže.

Ali, pjesnik ne želi tumačenja svojih kreacija preoštrim skalpelom teorije književnosti. Djeca svoju igru ne objašnjavaju, ona se igraju i u tome uživaju.

Slično je i s pjesmama posvećenim djeci. Prepoznaju li u njima ritam koji slijedi njihov svijet, prihvatiće ih vođeni svojim urođenim instinktom usvajanja onoga što je djetinjstvu blisko. Pred tom činjenicom sve teorije stoje na nesigurnim nogama.

Možda će nakon objavlјivanja ove knjige, u rodnom gradu pisca, neki dosjetljivi prodavači početi praviti magnete s natpisom: „Čitajte Bećirbašićeve knjige, spašavajte svijet“!

Prekrasan bi to bio dan u kome bi se svijet stavio na stranu pjesnika a samim tim i na stranu djeteta i djetinjstva onako kako to pjesnici, djeca i djetinjstvo zaslužuju.

Jagoda Iličić

BIBLIOGRAFIJA

Mirsad Bećirbašić rođen je u Sarajevu 1952.g.
Za djecu i mlade objavio:
NAUŠNICE OD TREŠANJA, pjesme
PTICODROM, bajka
ŠKOLA BALETA, pjesme
DRUGA LJUBAV, pjesme
SUNCE NA ROLAMA, poeme
KAKO JA ŽELIM KAKO JA HOĆU, bajke
PJEVAM PRIČE KAO DA CRTAM CRTIĆE,
pjesme
VESELI ČASOVI, priče i pjesme
KO PRIJE DO MENE, bajke i pjesme
SLOVA OD SNOVA, bajke i pjesme
Dobitnik državnih i internacionalnih nagrada.
Uvršten o školske programe. Nominovan i za na-
gradu *Astrid Lindgren*. Prevodi sa francuskog.

BILJEŠKA O ILUSTRATORICI

Sanel Husić Musabašić, rođena 1. 8.1985. god. u Banovićima gdje je završila Osnovnu školu. Mnogo je voljela crtati i slikati pa je upisala Srednju školu Primijenjenih umjetnosti u Sarajevu Odsjek za primijenjeno slikarstvo. Za vrijeme srednje škole se rodila ljubav prema skulpturi i ilustraciji pa se odlučuje za studij kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu, gdje je diplomirala 2014. god. u klasi prof. Mustafe Skopljaka. A u svijetu bajke je redovna gošća ilustrujući knjige za djecu već više od deset godina.

Aktivno izlaže, članica je Udruženja likovnih umjetnika BIH.

SADRŽAJ

PRINC I PRINCEZA

Crtić	7
Car i trizanci	9
Princ i princeza	11
Još jedan crtić	12
Moje biciklo	14
Svako sanja neki san	16

VELIKO SUTRA

Veliko sutra	19
Šta mi fali što sam mali	22
Ciklama i ciklamac	24

IMA NADE SVE DOK IMA ČOKOLADE

Šta sve mogu podići	29
Medina ljubavna pjesma	30
Trebam slobodnog kengura	34
Nagradno pitanje	37
Ima nade sve dok ima čokolade	39

UČITELJEV SAN

Učiteljev san	47
Dadem i Nedadem	
(prema narodnoj prići TITIZ I DŽOMET)	54
Takva je bila moja nana	69
<i>Jagoda Ilićić: O igri, djetinjstvu i spašavanju svijeta</i>	75
Bibliografija	78
Bilješka o ilustratorici	79